

141	Математичне моделювання електричних машин з напівпровідниковими перетворювачами	Сторінка 1 з 5
-----	---	----------------

Силабус

по вивченню дисципліни

«Математичне моделювання електричних машин з напівпровідниковими перетворювачами»
для аспірантів, спеціальність 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»,
Інститут електродинаміки НАН України

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту електродинаміки НАН України
д.т.н., проф., академік НАН України

О. В. Кириленко

_____ 20 р.

1) Назва дисципліни: Математичне моделювання електричних машин з напівпровідниковими перетворювачами		2) Шифр за ОПП: ВК- 4		
3) Карта дисципліни дійсна протягом навчального року: 2020/2021				
4) Освітній рівень: третій рівень вищої освіти (доктор філософії)				
5) Форма навчання: денна, заочна				
6) Галузь знань: 14 «Електрична інженерія»				
7) Спеціальність: 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»				
8) Компонента спеціальності: вибіркова				
9) Семестр: IV				
10) Цикл дисципліни: дисципліна професійної підготовки				
11) Викладачі (розробники карти): доктор технічних наук, професор Мазуренко Л.І.				
12) Мова навчання: українська				
13) Необхідні ввідні дисципліни: «Теоретичні основи електротехніки», «Електричні машини», «Основи електроприводу», «Напівпровідникова перетворювальна техніка».				
14) Мета курсу: Метою вивчення дисципліни є забезпечення підготовки аспірантів по комплексу питань, пов'язаних з математичним моделюванням електричних машин з напівпровідниковими перетворювачами систем технологічного призначення та електроенергетики.				
15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1	ПР04. Знати і розуміти сучасні методи ведення науково-дослідних робіт, організації та планування експерименту, комп'ютеризовані методи дослідження та опрацювання результатів вимірювань.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження	Лекція, практичні заняття	K02

2	ПР06. Уміти прогнозувати тенденції розвитку в області електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження	Лекція, практичні заняття	K15
3	ПР10. Уміти проектувати і розробляти інженерні продукти, процеси та системи автоматизованого виробництва, обирати і застосовувати методи комп'ютеризованих експериментальних досліджень.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження	Лекція, практичні заняття	K23
4	ПР11. Уміти використовувати комп'ютеризовані бази даних, хмарні та інтернет-технології, наукові бази даних та інші відповідні джерела інформації.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження	Лекція, практичні заняття	K10
5	ПР12. Володіти сучасними методами та розробленими методиками проектування і дослідження, а також аналізу отриманих результатів.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження	Лекція, практичні заняття	K22
7	ПР16. Уміти застосовувати апаратні та програмні засоби сучасних інформаційних технологій для вирішення задач у сфері електроенергетики, електротехніки та електромеханіки, та інформаційно-виміральної техніки.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження	Лекція, практичні заняття	K18
8	ПР21. Уміти аналізувати предметну область, формалізувати завдання керування та розділяти глобальну задачу на складові.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження	Лекція, практичні заняття	K14
9	ПР22. Уміти розробляти техніко-економічне обґрунтування проєктів з електроенергетики, електротехніки електромеханіки та оцінювати економічну ефективність їх впровадження.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження	Лекція, практичні заняття	K20

16) Форми занять та їх тривалість (кількість годин)

Лекція	Практичне заняття	Лабораторні заняття	Курсовий проєкт/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота студента
48	24	-	-	48

Зміст: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекція:

1. Вступ в електромеханіку.
2. Підходи до вирішення задач електромеханіки.
3. Теоретичні засади електромеханіки.
4. Узагальнена електрична машина.
5. Рівняння електричної машини в усталеному режимі.
6. Перетворення енергії у машинах з круговим полем у повітряному проміжку.
7. Узагальнений електромеханічний перетворювач енергії.
8. Математичне моделювання асинхронних машин з однією трифазною обмоткою статора.

9. Математичне моделювання асинхронних машин з двома трифазними обмотками статора.
10. Математична модель індукторної машини.
11. Процеси перетворення енергії в машині при синусоїдальній і несиметричній напрузі.
12. Багатообмоткові електричні машини.
13. Математичні моделі електричних машин з нелінійними параметрами.
14. Напівпровідникові елементи.
15. Напівпровідникові перетворювачі частоти в машино-вентильних системах.
16. Автономні інвертори і випрямлячі перетворювачів частоти для машино-вентильних систем.
17. Моделювання вентильного перетворювача, виконаного по схемі автономного інвертора напруги.
18. Моделювання вентильного перетворювача вентильно-індукторної машини.
19. Моделювання напівпровідникового перетворювача змінної напруги у постійну.
20. Повні математичні моделі асинхронної машини з однією обмоткою статора і напівпровідниковим перетворювачем.
21. Повні математичні моделі асинхронної машини з двома обмотками статора і напівпровідниковим перетворювачем.
22. Математична модель вентильно-індукторної машини.
23. Математична модель вентильного двигуна.
24. Математична модель синхронної машини з випрямлячем.

Практичні заняття:

1. Розрахунок еквівалентних параметрів математичної моделі асинхронної машини з напівпровідниковим перетворювачем.
2. Розрахунок еквівалентних параметрів математичної моделі вентильно-індукторної машини.
3. Розрахунок еквівалентних параметрів математичної моделі синхронної машини з напівпровідниковим перетворювачем.
4. Побудова Simulink – моделі асинхронного двигуна з напівпровідниковим перетворювачем.
5. Побудова Simulink – моделі асинхронного генератора з вентильним збудженням.
6. Побудова Simulink – моделі вентильно-індукторного двигуна.
7. Побудова Simulink – моделі вентильно-індукторного генератора.
8. Побудова Simulink – моделі синхронного двигуна з напівпровідниковим перетворювачем.
9. Побудова Simulink – моделі синхронного генератора з напівпровідниковим перетворювачем.
10. Побудова Simulink – моделі асинхронного двигуна з тиристорним регулятором напруги.
11. Визначення параметрів заступної схеми асинхронного генератора з вентильним збудженням.
12. Розрахунок робочих характеристик асинхронного генератора з вентильним збудженням за допомогою заступної схеми.

Контрольна робота: немає.

Самостійна робота:

1. Використання теорії кіл до вирішення задач електромеханіки.
2. Третій закон електромеханіки.
3. Рівняння узагальненої електричної машини для системи координат α, β
4. Енергетичні показники узагальненої машини в динамічних режимах.
5. Рівняння асинхронної машини з однією трифазною обмоткою статора в ортогональних координатах.
6. Енергетичні показники машини при несиметричній напрузі.
7. Енергетичні показники машини при несинусоїдній напрузі.
8. Врахування в математичних моделях витіснення струму у пазу.
9. Тиристорні перетворювачі частоти з безпосереднім зв'язком.
10. Інвертори струму.

11. Моделювання напівпровідникових елементів автономного інвертора напруги за алгоритмів однократного перемикання.
12. Визначення стану напівпровідникових елементів трифазного випрямляча.
13. Параметри математичної моделі асинхронної машини з напівпровідниковим перетворювачем.
14. Параметри математичної моделі синхронної машини з напівпровідниковим перетворювачем.
15. Параметри математичної моделі вентиляно-індукторної машини.
16. Підхід до визначення стану напівпровідникових елементів тиристорного регулятора напруги асинхронного двигуна.
17. Врахування насичення в електричних машинах.
18. Схема заміщення асинхронної машини з напівпровідниковим перетворювачем (генераторний режим).

17) Іспит: Так.

18) Методичне забезпечення дисципліни:

1. Основи електротехніки і електроніки / Мазуренко Л.І., Бондар Р.П. - К.: КНУБА, 2016. - 240 с.

Основна література:

1. Копылов И.П. Математическое моделирование электрических машин. М. Высшая школа, 2001 327 с.
2. Ткачук В.І. Електромеханотроніка, Львів, 2006, 440с.

19) Додаткова література:

1. Вольдек А.И. Электрические машины. – Л.: Энергия, 1978. – 272 с.
2. Мазуренко Л.И., Лищенко А.И. Асинхронные генераторы с вентиляльным и вентиляно-емкостным возбуждением для автономных энергоустановок.– К.: Наукова думка, 2011 – 272 с.
3. Попович М.Г., Лозинський О.Ю. Електромеханічні системи автоматичного керування та електроприводи.– К.: Либідь, 2005.– 680 с.

20) Робоче навантаження студента, необхідне для досягнення результатів навчання

№	Форма занять	Кількість годин аудиторні/ СРС
1.	Лекція	48/30
2.	Практичне заняття	24/18
3.	Лабораторні заняття	-
4.	КП/КР/РГР/Контр.роб.	-
5.	Форма контролю	екзамен
	Всього годин	72/48

22) Сума всіх годин:

120

23) Загальна кількість кредитів ECTS

4,0

24) Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:

72 (2,4)

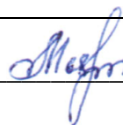
25) Кількість необхідних годин (кредитів ECTS) СРС для забезпечення аудиторного навантаження:

48 (1,6)

141	Математичне моделювання електричних машин з напівпровідниковими перетворювачами	Сторінка 5 з 5
-----	---	----------------

26) Кількість годин СРС (кредитів ECTS), забезпечених навчальним планом:	48 (1,6)
27) Примітки:	

Складено: д.т.н., проф., Мазуренко Л.І.

_____

Затверджено:
гарант освітньо-наукової програми

_____ А. А. Щерба